

14.02.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**14 Şubat 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

14 Şubat 2022 Pazartesi

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7354 Öğretmenlik Meslek Kanunu

7355 Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Müttefiklik İlişkileri Hakkında Şuşa Beyannamesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMALAR

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5190)

— Türkiye Cumhuriyeti Yetkili Makamı ve Amerika Birleşik Devletleri Yetkili Makamı Arasında Ülke Bazlı Raporların Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5191)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Yapı İşleri Alanında Mutabakat Zaptının İlişik Notalarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5192)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci Maddesinde Yer Alan Tevkifat Oranları Hakkındaki 24/12/2021 Tarihli ve 4970 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 30/12/2021 Tarihli ve 5046 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5193)

— Orman Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5194)

— Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatını Oluşturan Birimlerin Nitelik, Kurulduğu Şehir ve Ülke, Görev Alanı, Akredite Edildiği Ülkeler ve Bağlı Bulunduğu Misyonlar Hakkındaki 13/4/1999 Tarihli ve 99/12770 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5195)

— Bandırma-Bursa-Yenişehir-Osmaneli Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi Kapsamında İhtiyaç Duyulan Bazı Taşınmazlar ile Muhdesatın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü) Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5196)

— Sivas İli, Kangal İlçesi, Kalkın Köyü Sınırları İçerisinde Gerçekleştirilecek Kalkın Balıklı Köyü Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların, Sivas İl Özel İdaresi Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5197)

— 380 kV Sütlüce-3-Çorlu 380 Enerji İletim Hattı Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5198)

14.02.2022

CUMHURBAŞKANLIĞINA VEKÂLET ETME İŞLEMİ

— Cumhurbaşkanlığına, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY'ın Vekâlet Etmesine Dair Tezkere

YÖNETMELİKLER

— Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Kafkas Üniversitesi Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Ürün İhtisas Borsası'nın işlem hacminde yüzde 30 artış bekleniyor

Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nın yıllık işlem hacminin 2022 sonu itibarıyla yüzde 30 üzerinde bir artışla 25 milyar liraya, kuruluştan bu yana da toplam işlem hacimde 58 milyar liraya ulaşması bekleniyor.

Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nın (TÜRİB) 2021 yılı faaliyetleri ve 2022 hedeflerine ilişkin bilgi veren TÜRİB Genel Müdürü Ali Kırallı, borsanın yıllık işlem haciminde yüzde 30'un üzerinde artış beklediklerini söyledi.

TÜRİB'de, faaliyete geçilmesinden 2021 sonuna kadar 111 binin üzerinde kayıtlı yatırımcı, 351 binin üzerinde işlem, 16,3 milyon ton ve 33 milyar liralık hacme ulaşıldığını belirten Kırallı, piyasada ağırlıklı olarak arpa, buğday ve mısır gibi hububat ürünlerinin işlem gördüğünü aktardı.

Kırallı, TÜRİB'in geçen yıl tarım ürünleri piyasasında etkin bir platform olarak sektörün ve ülke ekonomisinin istikrarlı büyümesine destek vermeyi sürdürdüğüne dikkati çekerek, borsanın kurumsal altyapısını geliştirme, şeffaf ve etkin bir piyasayı yatırımcılara sunma yönünde çalışmalara devam ettiklerini bildirdi.

TÜRİB işlem hacminin, rekolte, sözleşmeli tarım ve destekleme alım fiyatları gibi pek çok değişkenden etkilendiğine işaret eden Kırallı, şöyle konuştu: "Bu bağlamda, iklim, kuraklık ve global emtia piyasası fiyat düzeyi önemli etkenler. Yerel piyasa açısından lisanslı depoculuk kapasitesi de önemli. 2021 yılı sonu itibarıyla 8,3 milyon ton olan lisanslı depo saklama kapasitesinin 2022 yılı sonunda 9,5-10 milyon tona ulaşmasını öngörüyoruz. Bu çerçevede, geçen seneye göre, göreceli daha iyi bir hasat dönemi

ve artan saklama kapasitesiyle yıllık işlem hacminin yüzde 30 üzerinde bir artışla 25 milyar lira seviyelerine ulaşmasını bekliyoruz. Bu yılın sonunda, kurulduğumuz günden bu yana işlem hacmimizin toplam 58 milyar liraya ulaşmasını hedefliyoruz."

Teverruk işlemleri için geri sayım

Tarım Aydınlatma Platformu'nun 2022'de devreye alınmasını planladıklarını kaydeden Kırali, "Platformda, tarım sektörünün ihtiyacı olan bilgilerin derlendiği, sadece piyasaya odaklanmayan, sektörü bir bütün olarak görerek tarımsal faaliyetlerin tamamının özetlendiği, geleceğe yönelik bilgi ve öngörüler yer alabilecek." dedi.

Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) Piyasası'nın tarım piyasalarındaki payının artırılması, tarımsal emtia ticaretinin dijitalleştirilmesi, ELÜS işlem hacminin artırılarak ürün çeşitliliğinin sağlanması amacıyla Teknolojik Dönüşüm ve Aracılı Sisteme Geçiş Projesi'nin de devam ettiğini vurgulayan Kırali, proje kapsamında bu yıl bazı gelişmeler olacağını ve borsanın tarımsal emtia ticaretindeki konumunun güçleneceğini dile getirdi.

Kırali, proje kapsamında devreye alınacak yeni işlem platformuyla katılım finansa yaygın kullanılan çözümlerden 'Teverruk Piyasası'nın 2022'de devreye alınmasını planladıklarını belirterek, "Böylelikle katılım bankalarının yurt dışında gerçekleştirdiği kısa vadeli finansman modeli, ELÜS temel alınarak borsamızda gerçekleştirilebilecektir." dedi.

Yeni projeler yolda

Halen 17 ürünün borsada işlem görebildiği bilgisini veren Kırali, "Yakın zamanda kuru üzüm ve şeker lisanslı depoculuğu ve ELÜS'ü hayata geçirmek için paydaşlarla çalışmalar yürütüyoruz. Ayrıca sektörden zeytinyağı, süt ürünleri, çay, yer fıstığı gibi ürünler için talepler geliyor. Şu an lisanslı depoculuk düzenlemelerinde 6 ay ile 2 yıl saklanabilir ürünler için altyapı oluşturmuş durumda. Bu şartı sağlayan tarımsal emtianın Ticaret Bakanlığı, Toprak Mahsulleri Ofisi ve Türk Standardları Enstitüsü ile teknik çalışmalar tamamlandıktan sonra borsamızda işleme açılmaları mümkün." değerlendirmesinde bulundu.

Projelerin önemine dikkati çeken Kırali, şunları kaydetti: "Projelerimiz hem ürün çeşitliliğini sağlayacak hem de esnek teknik altyapıyla aynı anda birden fazla piyasayı işletme imkanı verecek. Ürün çeşitliliğinin yanı sıra farklı ihtiyaçlara hizmet edecek spot ve türev emtia piyasalarını oluşturacağız. Dolayısıyla farklı üyelik ve yatırımcı profiline hizmet edeceğiz. Örneğin katılım finansına yönelik olarak, tarım ürünlerini temsil eden ELÜS'lerin sadece katılım bankalarının kısa vadeli fon yönetimine hizmet verecek teverruk finansman modeli için bu yıl faaliyete geçireceğimiz Teverruk Piyasası buna bir örnek. Vadeli İşlemler Piyasası orta vadede faaliyete geçirmek istediğimiz bir diğer piyasa."

Tarım Kredi'den gübre fiyatlarında indirim

Tarım Kredi, kimyevi gübrelerde yüzde 30'a varan indirimler yapılacağını açıkladı.

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri (Tarım Kredi), 14 Şubat'tan itibaren kimyevi gübrelerde yüzde 30'a varan indirimler yapılacağını ve üre gübresinin 9 bin 200 lira, 20.20.0 gübresinin 6 bin 100 lira, çay gübresinin de 7 bin 500 liradan satılacağını bildirdi.

Tarım Krediden yapılan açıklamada, üreticilerin tarımsal girdi ihtiyaçlarını zamanında, güvenilir, kaliteli ve uygun şartlarda karşılamaya ve ülke tarımını desteklemeye devam edildiği belirtildi.

Tarımsal üretimin devamlılığı açısından verimliliğin en önemli konulardan biri olduğuna işaret edilen açıklamada, tarım alanlarından daha fazla ürün elde etmek için verim ve kalitenin sürekliliğini sağlamanın büyük önem taşıdığı vurgulandı.

Açıklamada, şu ifadelere yer verildi:

"Başta kimyevi gübre olmak üzere tarımsal girdi fiyatlarında yaşanan artışlarından olumsuz etkilenen üreticilerimize üretim maliyetlerini düşürmek amacıyla üretimi kolaylaştırıcı imkanlar sağlanmaktadır. Bu kapsamda, 14 Şubat 2022 itibarıyla kimyevi gübrelerde yüzde 30'a varan indirimler yapılmış olup, üre gübresi 9 bin 200 lira, 20.20.0 gübresi 6 bin 100 lira ve çay gübresi 7 bin 500 liradan satılacaktır. Sürdürülebilir tarımsal üretim için geçmişte olduğu gibi bundan sonra da daha güçlü bir şekilde üreticimizin yanında yer almaya devam edeceğiz."

Rusya, Türkiye'ye yönelik domates kotasını yükseltmeyi planlıyor

Rusya'da Tarım Bakanlığı, Türkiye'den domates ithalat kotasının 350 bin tona yükseltilmesini değerlendiriyor.

Rusya, Türkiye'den ithal ettiği domates kotasını 350 bin tona yükseltmeyi planlıyor. Rusya Tarım Bakanlığı'nın hükümete sunduğu taslağa göre, Türkiye'den ithal edilen domates kotasının yıllık 300 bin tondan 350 bin tona çıkarılması teklif edildi.

Rusya, Türkiye'den domates ithalat kotasını Nisan 2021 itibarıyla 300 bin tona yükseltmişti.

KDV indirimini yansıtmayana ağır ceza

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, KDV indirimini yansıtmayana ağır yaptırım uygulanacağını açıkladı.

DÜNYA

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, sosyal medya hesabından bir duyuru yayınlayarak gıda ürünlerinde KDV'nin yüzde 1'e indirilmesiyle ilgili düzenlemenin amacına ulaşması için gerekli tedbirleri ivedilikle aldıklarını söyledi. Tüm illerin Ticaret Müdürlüklerine talimatlar verildiğini kaydeden Muş, Pazartesi günü itibarıyla denetimlerin daha da yoğunlaştıracağını bildirdi.

Bakan Muş denetimlerde KDV indirimini fiyata yansıtmayan ve haksız fiyat artışlarıyla vatandaşları mağdur eden marketlere en ağır yaptırımların uygulanacağını aktardı.

60 milyar liralık 3 yeni destek

Yatırım destek paketi (25 milyar TL), ihracat destek paketi (25 milyar TL) ve işletme harcamaları destek paketi (10 milyar TL) olmak üzere 3 yeni destek paketi devreye alındı

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, İstanbul Kongre Merkezi'nde düzenlenen Türkiye Ekonomi Modeli Yeni Adımlar ve Enflasyon Tedbirleri Tanıtım Toplantısı'nda yeni KGF destek paketinin ayrıntılarını duyurdu.

60 milyar TL'lik kefalet hacmi oluşturulduğunu bildiren Nebati, detayları şöyle paylaştı:

Yatırım destek paketi (25 milyar TL), ihracat destek paketi (25 milyar TL) ve işletme harcamaları destek paketi (10 milyar TL) olmak üzere 3 paketi devreye alıyoruz.

Yatırıma 24 ay ödemesiz kredi

Yatırım Kredileri için

- Azami 24 ay ödemesiz dönem
- Azami 96 ay vade
- KOBİ ve KOBİ dışı
- Orta-yüksek ve yüksek teknoloji üreten sektör firmalarına 1,25 kat kefalet limiti

Yatırıma Bağlı İşletme Kredileri için

- Azami 6 ay ödemesiz dönem
- Azami 30 ay vade

Kar Payı Oranı

- 0-24 Ay: Sabit (TLREF + %1)
- 24 Ay üzeri: Sabit (TLREF + %2)

Faiz Oranı

- 0-24 Ay: Değişken (TLREF + %1)
- 24 Ay üzeri: Değişken (TLREF + %2)

Yatırım destek paketimiz 25 milyar TL'lik bir paket.

Yatırım kredileri için azami 24 ay ödemesiz dönem, azami 96 ay vade. KOBİ ve KOBİ dışı, orta - yüksek ve yüksek teknoloji üreten sektör firmalarına 1.25 kat kefalet limiti sağlıyoruz.

Yatırıma bağlı işletme kredileri için azami 6 ay ödemesiz dönem, azami 30 ay vade.

Bankalar için faiz oranı 0-24 ay sabit (TLREF+ %1) 24 ay üzeri sabit (TLREF + %2) olarak uygulanacak.

Her bir KOBİ için maksimum kredi limiti 25 milyon TL, büyük firmalar için 100 milyon lira olacaktır.

Özellikle özel bankalara seslenmek istiyorum, paydaşlarla işbirliği yaparak yürüyoruz. Özel bankalarımız lütfen hızlı bir şekilde bu işin kolaylaştırıcı adımlarını atın. Bu işin takipçisi olacağız sıkı takipçisi olacağız.

İhracat destek paketi

- Azami 6 ay ödemesiz dönem
- Azami 18 ay vade
- İhracatçı veya döviz kazandırıcı sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'ler ile mevcutta ihracatçı olmayan ancak ihracat potansiyeli taşıyan KOBİ'ler
- Hazine destekli KGF kefaletinin olduğu kredi kısmı için Banka Teminat Mektubu talep edilmeyecektir.

Kar Payı Oranı

- Sabit (TLREF + %1)

Faiz Oranı

- Değişken (TLREF + %1)

İhracat destek paketimiz, yine 6 ay ödemesiz dönem azami 18 ay vade, ihracatçı olmayan ama ihracat potansiyeli olan tüm KOBİ'ler bu imkandan faydalanacaklar. Kar payında sabit olarak TL referans + yüzde 1 olarak uygulanacaktır.

İşletme harcamaları paketi

- Azami 6 ay ödemesiz dönem
- Azami 24 ay vade
- 12 ay kullandırım süresi
- KOBİ ve KOBİ dışı
- %10 nakit kullandırım

Kar Payı Oranı

- Sabit (TLREF + %1)

Faiz Oranı

- Değişken (TLREF + %1)

İşletme harcamaları destek paketimiz 10 milyar lira olacak. Yine 6 ay ödemesiz dönem azami 24 ay vade. KOBİ ve KOBİ dışı nakit kullandırım uygulanacak.

2 yıl önce dağıttığımız KGF kredilerini biraz tüketime harcadık. Yatırım önceliğimiz bir tarafa gitti, üretim önceliğimiz bir tarafa gitti. Farklı şekilde kullanım da maalesef yaşandı. Buna izin vermeyeceğiz.

Üreticinin, imalatçının, ihracatçının, genç girişimcinin hakkını başkalarına kullandırmayacağız. Sıkı takipçi olacağız. Bunun için faturaların fatura ve sözleşme ile belgelendirme zorunluluğu getirilmiştir. Parayı ver sen karışma yok artık.

İşletme sermayesi ihtiyaçları için yalnızca kartlı kullanım şartı bulunmaktadır.

Nakit kredi kullanımı yüzde 10 ile sınırlıdır, refinansman amacıyla kullanımı kesinlikle yasaklanmıştır.

Amaç dışı kullanım, gerçek dışı beyanlar için özel yaptırım hükümlerimiz de mutlak surette uygulanacaktır.

Şirketler vergi avantajı için KKM'de son günler

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre şirketlerin geçen yıl son çeyrek kur farkı gelirinin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi için 17 Şubat'ta dolan geçici vergi beyannamesi teslimine kadar dövizden kur korumalı TL hesaba dönüş yapmaları gerekiyor.

Şebnem TURHAN

Kur korumalı TL mevduat ürününün şirketlere de uygulanmaya başlamasıyla Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) verilerine göre geçen yıl sonundan 4 Şubat haftasına kadar 6.3 milar dolarlık bir gerileme yaşandı. Döviz mevduatından KKM'ye dönen şirketler 2021 son çeyrek kur farkı gelirlerinde kurumlar vergisi avantajına kavuşuyorlar. Bu durum tüzel kişilerde KKM7yi daha cazip hale getirse de kurumlar vergisi avantajından yararlanmak için şirketlerin elini çabuk tutması gerekiyor. 17 Şubat'ta kadar şirketlerin geçici vergi beyannamesini vermesi gerekiyor. Son çeyrekteki kur farkı gelirlerinin kurumlar vergisi avantajından faydalanabilmesi için de 17 Şubat'a kadar döviz mevduatlarını kur korumalı TL mevduat hesabına geçirmeleri şart.

Resmi Gazete'de cuma günü yayınlanan karara göre, şirketler, 2021 dördüncü çeyrek vergi beyannamesi son tarihine kadar vadeli TL mevduat hesabı açtıklarında döviz kazançları için kurumlar vergisi muafiyeti alacaklar. Buna göre mükelleflerin dördüncü geçici vergilendirme dönemi için dönem sonu değerlemesinden doğan kambiyo kazançları kurumlar vergisinden istisna edilecek.

Son üç güne giriliyor

Şirketlerin de bu muafiyet için elini çabuk tutması gerekiyor. Resmi Gazete'de yayımlanan kararda şirketlerin 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarda yer alan yabancı paralarını dördüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihinden sonra Türk Lirası mevduat hesaplarına dönüştüren mükelleflerin 31 Aralık 2021 tarihinde biten geçici vergilendirme dönemi sonu ile hesabın açıldığı tarihten önce sona ermiş olan geçici vergilendirme dönemlerinin sonu itibarıyla hesaplanan kur farkı kazançları için kurumlar vergisi istisnasından yararlanamayacakları yer aldı. Bu nedenle önümüzdeki üç gün kurumların TL mevduat hesaplarının çok daha hızlı artması bekleniyor.

KKM'ye dönüşte kamu liderlikte

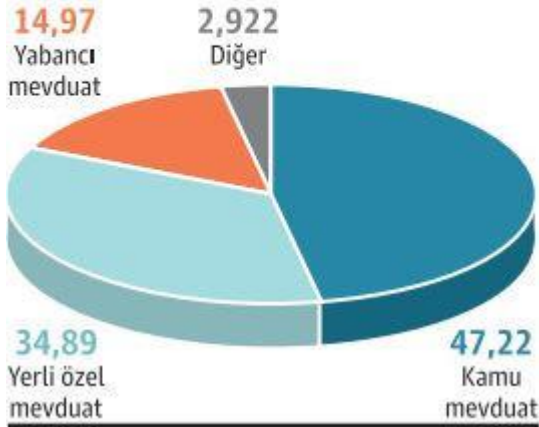
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu haftalık verilerine göre 2021 sonuna göre tüzel kişilerin döviz mevduatı 6 milyar 268 milyon dolar geriledi. Bu azalmanın yüzde 47'si yani yaklaşık 3 milyar doları kamu mevduat bankaları eliyle sağlandı. Kamu mevduat bankalarının bu son üç günde de yoğun mesai yapması bekleniyor.

Yerli özel mevduat bankaları da en az kamu mevduat bankaları kadar yüksek seviyede şirketlerin döviz mevduattan KKM hesabına geçişlerini sağladı. BDDK verilerine göre yılsonundan bu yana döviz mevduatında yaşanan dönüşümde yerli özel mevduat bankalarının yüzde 35'lik payı var. Yerli özel mevduat bankalarında 2 milyar 187 milyon dolarlık dönüşüm sağladı. Yabancı mevduat bankalarının döviz mevduatındaki gerilemeden aldığı pay da yüzde 15 olarak belirlendi. BDDK verilerine göre yabancı mevduat bankalarında ise 938.4 milyon dolarlık döviz mevduatında gerileme sağlandı.

Şirketlerin döviz hesabı 6,3 milyar dolar azaldı (milyon dolar)

	Sektör	Kamu mevduat	Yerli özel mevduat	Yabancı mevduat
31/12/21	89.101,20	31.055,92	27.370,36	20.507,86
07/01/22	87.978,80	30.453,29	27.010,34	20.457,30
14/01/22	87.973,73	30.352,92	26.721,60	20.786,25
21/01/22	87.616,68	29.737,90	27.051,20	20.711,49
28/01/22	86.174,08	29.230,32	26.299,78	20.518,86
04/02/22	82.833,27	28.096,32	25.183,45	19.569,41
2021 sonuna göre fark	-6.267,93	-2.959,60	-2.186,91	-938,45

Şirketlerin döviz mevduat dönüşümünde paylar (%)

Şirketlerin döviz mevduat oranı yüzde 62,6'ya indi

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun verilerine göre 2021 yılsonu itibariyle döviz mevduatının şirketlerin TL ve döviz toplam mevduatı içindeki payı yüzde 66,8 seviyesindeydi. Toplamda 89 milyar 101 milyon dolarlık döviz mevduatı olan tüzel kişilerin 4 Şubat haftası itibariyle döviz mevduatı büyüklüğü 82 milyar 833 milyon dolara geriledi. Böylece şirketlerin döviz mevduatının payı da yüzde 62,6'ya indi. Yani yılbaşından bu yana döviz mevduatının payı 4.2 puan azalmış oldu. Son iki haftada ise döviz mevduatından dönüşümün hızlandığı dile getiriliyor. BDDK'nın günlük verilerine göre de resmi, ticari ve diğer kurumların döviz mevduatının büyüklüğü 8 Şubat itibariyle 87 milyar 457 milyon dolara gerilemiş durumda.

TL ticari kredi faizinde 8 baz puan düşüş

Merkez Bankası verilerine göre bankaların TL mevduat için uyguladıkları faiz oranı 04 Şubat haftasında bir önceki haftaya göre 22 baz puan azalışla yüzde 17,33'e gerilerken dolar mevduat faizi 3 baz puan artışla yüzde 0,71 ve Euro mevduat faizi 1 baz puan artışla yüzde 0,28'e yükseldi. TL bazlı ticari kredilerin faiz oranı ise aynı haftada bir önceki haftaya göre 8 baz puan artışla yüzde 22,74'e indi. TL bazlı konut kredi faizleri 42 baz puan azalışla yüzde 17,52; taşıt kredi faizleri 47 baz puan artışla yüzde 27,47 ve ihtiyaç kredi faizleri 76 baz puan azalışla yüzde 30,74 olarak gerçekleşti. Dolar bazlı ticari kredilerin faiz oranı aynı haftada 10 baz puan artışla yüzde 4,68'e çıkarken Euro bazlı ticari kredilerin faiz oranı 35 baz puan artışla yüzde 3,73'e yükseldi.

Borsada 8 şirket KKM'ye döndü

Borsa İstanbul'da hisseleri işlem gören şirketler arasında 8'i kur korumalı mevduat ürününe dönüşüm sağladıklarını açıkladı. 13 Şubat itibariyle 8 şirket 1 milyar 756 milyon 430 bin liralık kur korumalı mevduat hesabı açtı. Bu 8 şirketin kurumlar vergisi avantajı ise 174.4 milyon lira olarak hesaplandı.

Helal Akreditasyon Kurumu, 4 yılda 30 başvuru alabildi

Ticaret Bakanlığı'na bağlı Helal Akreditasyon Kurumu, 4 yılda yerli ve yabancı 30 firmadan başvuru aldı ve toplam 8 sertifika verebildi.

Ticaret Bakanlığı'na bağlı Helal Akreditasyon Kurumu, 4 yılda yerli ve yabancı 30 firmadan başvuru aldı ve toplam 8 sertifika verebildi.

Gıda ve çeşitli ürünlere “Helal Sertifikası” verip, alanında dünya lideri olmak amacıyla Temmuz 2018’de kurulan Helal Akreditasyon Kurumu 4 yılda yerli ve yabancı sadece 30 firmadan başvuru alabildi ve toplam 8 sertifika verdi.

Sözcü'nün haberine göre, Ankara'da 1071 metrekarelik hizmet binasında görev yapan kurumun 5 yönetim kurulu üyesi bulunuyor. Kurumda 4 Daire Başkanı ve 52 personel görev yapıyor. Kurum, faaliyete geçtiği 2018'den 2021 yılı sonuna kadar 35.3 milyon lira harcadı. Bu yılki bütçesi de 9 milyon 390 bin TL oldu.

Kurum, dünyadaki 1.8 milyar Müslüman'a yönelik 3.9 trilyon dolar büyüklüğündeki helal ekonomisinden pay alma hedefi ile kurulmuştu.

Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem çalışması 28 Şubat'ta açıklanacak

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun daveti üzerine Ankara'da 6 muhalefet partisi lideri ilk kez bir çalışma yemeğinde bir araya geldi. Liderler zirvesi sonrası yapılan ortak açıklamada Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem çalışmasının 28 Şubat'ta kamuoyu ile paylaşılacağı bildirildi.

ANKARA (DÜNYA)- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, Demokrat Parti Genel Başkanı Gültekin Uysal, Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu, Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu ve DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın ilk kez bir araya geldiği liderler zirvesi sonrası yapılan ortak açıklamada Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem çalışmasının 28 Şubat'ta kamuoyu ile paylaşılacağı bildirildi. Yapılan açıklamada, Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme geçiş sürecinin yol haritasının çalışılarak kamuoyu ile paylaşılması konusunda da uzlaşmaya varıldığı kaydedildi.

6 liderin katılımı ile dün akşam gerçekleştirilen ve 5 saatin üzerinde süren zirve sonrası yapılan ortak açıklama şöyle:

“Türkiye için tarihi bir gün”

“Bugün, Türkiye için tarihi bir gündür. Birbirinden farklı altı siyasi parti olarak, bizler, Türkiye'nin yıllardır görmeyi umut ettiği tarihi bir çalışma için bir araya geldik.

Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metni'ni hazırlayan partiler olarak bizler, etkin ve katılımcı bir yasama, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim, tarafsız ve bağımsız bir yargı ile kuvvetler ayrılığının tesis edildiği güçlü, özgürlükçü, demokratik, adil bir sistem inşa etme kararlığı içindeyiz.

Ülkemiz, Cumhuriyet tarihinin en derin siyasi ve ekonomik krizlerinden birini yaşamaktadır. Toplumsal, siyasi ve ekonomik sorunlar her geçen gün artarak etkisini ağır bir biçimde göstermektedir. Bu krizin en önemli sebebi kuşkusuz, "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" adı altında uygulanan keyfi ve kural tanımaz yönetimdir.

"Kutuplaşmayı değil, istişare ve uzlaşmayı esas aldık"

Altı siyasi parti olarak hepimizin ortak sorumluluğu, uzlaşarak ve birlik içinde bu krizi aşmak, derin sorunlarımızı demokratik siyasetin alanını genişleterek, çoğulculuk temelinde çözebilme. Tam da bu inanç ve kararlılıkla, yasama, yürütme ve yargı organlarının güçlendirilmesinin yanında, demokratik hukuk devletini güçlendirmek amacıyla Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metni üzerinde yoğun bir çalışma gerçekleştirdik. Kutuplaşmayı değil, istişare ve uzlaşmayı esas aldık.

"28 Şubat'ta milletimizle paylaşılmasında mutabık kaldık"

Bugün de parti genel başkanları olarak bir araya gelerek, üzerinde uzlaşmaya vardığımız yeni sistemle ilgili mutabakat metninin kamuoyuna takdimi üzerine görüştük ve 28 Şubat 2022 tarihinde milletimizle paylaşılmasında mutabık kaldık. Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem'e geçmek ortak ve öncelikli hedefimizdir.

"Geçiş sürecinin yol haritası vatandaşlarımızla paylaşılacak"

Bu hedefe ulaşabilmemiz için sürecin nasıl işleyeceğinin ve bu süreçte ülkemizin nasıl yönetileceğinin yapıcı bir şekilde planlanması gerekmektedir. Bu nedenle geçiş sürecinin yol haritasının çalışılarak üzerinde mutabık kalınması ve vatandaşlarımızla paylaşılması konularında da uzlaşmaya vardık.

Ayrıca bu toplantıda güncel ekonomik ve sosyal gelişmeleri değerlendirdik ve seçimlerden sonra uygulanmaya başlanacak politikalar konusunda ortak çalışma yapılabilecek alanlara ilişkin görüş alışverişinde bulunduk. Hedefimiz milletimizin rahat bir nefes almasını sağlamak ve refah düzeyini, kapsayıcı bir anlayışla ivedilikle yükseltmektir.

"Uzlaş ile çözülemeyecek sorun yok"

Türkiye'nin istişare ve uzlaş ile çözülemeyecek hiçbir sorunu yoktur. Önemli olan, tüm farklılıklarımızla beraber "biz" düşüncesini, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği normları çerçevesinde temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alındığı, herkesin kendini eşit ve özgür vatandaş olarak gördüğü, düşüncelerini özgürce ifade edebildiği, inandığı gibi yaşayabildiği demokratik bir Türkiye'yi inşa etmektir. Öte yandan hedefimiz; kamu yönetiminde şeffaflık, eşitlik, tarafsızlık ve liyakatin

sağlanması, yolsuzlukla etkin mücadele edilmesi, Siyasi Etik Kanunu ile siyasi makamların millete hizmetten başka bir amacının olmamasının garanti altına alınmasıdır.

Bugün burada milletimiz adına “Yarının Türkiye’si”ni inşa etmek için önemli bir adım attık. Bundan sonra da işbirliği alanlarını genişleterek sürdürmekte kararlıyız. Hep birlikte inşa edeceğimiz Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem’i milletimize ve gelecek nesillere adalet, barış, refah ve huzur getirmesi inancıyla hayata geçirmeyi taahhüt ettiğimizi kamuoyunun bilgisine sunarız.”

Liderlerin ‘yuvarlak masa’ toplantısında ana gündem maddeleri ‘güçlendirilmiş parlamenter sistem’ çalışması, seçimlere yönelik iş birliği olanakları, seçimin kazanılması halinde ‘parlamenter sisteme geçiş’ sürecinin planlaması oldu.

Meral Akşener’in basın danışmanı Murat İde, “33 yıllık gazeteciliğim bana diyor ki; bu akşamdan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.” yorumunda bulundu.

Tarihi kareyi Ahmet Arif’in dizeleriyle yorumlayan CHP lideri Kılıçdaroğlu’nun danışmanı Ömer Topsakal ise fotoğrafa, “Kaç bin yıllık hasretimin koncası, gözlerinden, gözlerinden öperim, bir umudum sende, anlıyor musun?” notunu düştü.

Sullivan: Rusya Ukrayna'yı her an işgal edebilir

ABD Başkanı Joe Biden'ın ulusal güvenlik danışmanı Jake Sullivan, Rusya'nın Ukrayna'yı "her an" işgal edebileceğini öne sürdü.

CNN Televizyonu'na konuşan Sullivan, ABD yönetiminin, Ukrayna'nın bu hafta içinde Rusya tarafından "her an" işgal edilebileceğine inandığını, askeri bir saldırının muhtemelen füze ve bomba saldırılarıyla başlayacağını, bununla birlikte diplomasinin galip gelebileceğine dair umudunu hala koruduğunu belirtti.

Sullivan, ABD kanadında, Rus kuvvetlerinin "güçlerini oluşturma ve yerinde manevra yapma biçimlerinin" 20 Şubat'ta sona erecek Pekin Kış Olimpiyatları'nın bitiminden önce bir işgal girişiminde bulunabileceği beklentisini oluşturduğunu ifade etti.

İstihbari bilgilerinin aktif bir planlama olduğunu gösterdiğini ve bunu sadece ABD'nin söylemediğini aktaran Sullivan, "Diplomasi üzerinde çalışmaya devam etmeye hazırız, ancak biz Rusya'nın ilerlemesi durumunda müttefiklerimiz ve ortaklarımızla birleşik ve kararlı bir şekilde yanıt vermeye de hazırız." dedi.

Sullivan, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi halinde "bahane" olarak sahte bir operasyon tehdidini dillendirebileceğini söyledi.

Jake Sullivan, 11 Şubat'ta, Ukrayna'daki Amerikalıları ülkeyi terk etmeleri konusunda uyarmış ve askeri hareketin sivilleri öldürebilecek bir hava bombardımanı ile başlayabileceğini söylemişti.

İrfan Donat

Rusya'nın son 8 yılda değişen tarım vizyonu

11 Şubat 2022 Cuma, 13:59

Batı ile Rusya arasında yükselen Ukrayna tansiyonu, jeopolitik riskler açısından gündemdeki sıcaklığını koruyor.

Yaptırım ve ambargo kartlarının karıldığı bir ortamda biz de konuya Rusya'nın değişen ve dönüşen tarım vizyonu üzerinden bakalım istedik.

Daha net ifadeyle Rusya'nın son 8 yılda tarım sektörüne yönelik ortaya koyduğu strateji ve izlediği politikayı mercek altına alalım istedik.

Zira 8 yıllık bu süreçte yaşanan gelişmeler Türkiye'yi de çok yakından ilgilendiriyor.

Hatırlanacağı üzere 2014 yılında Rusya'nın Kırım'ı ilhakı sonucu Avrupa Birliği, ABD ve diğer Batılı ülkeler Rusya'ya yaptırım kararı aldı. Rusya ise bu hamleye, Batılı ülkelere tarım ve gıda ürünleri ithalatını yasaklayarak karşılık verdi.

Bir başka deyişle, Rusya'yı gıda ile terbiye etmeyi düşünen Batı'dan önce davranan Moskova Yönetimi deyim yerindeyse kendi göbeğini kendisi kesti.

Nasıl mı?

Rusya, 2014'ten buyana özellikle ithalata bağımlı olduğu ürünleri kapsayacak şekilde tarım politikalarında önemli bir makas değişikliğine gitti.

Tarımda kendi kendine yeterlilik ve yerli üretimi önceliklendirerek uzun vadeli bir tarım politikası ortaya koydu.

BİR DIŞ POLİTİKA ENSTRÜMANI: TARIM

Putin yönetiminin hedefi, bir dış politika enstrümanına dönüşen tarıma ilişkin olası yaptırımlardan kendini koruyarak, ülkenin gıda güvencesine ilişkin kırılganlıklarını minimum seviyeye çekmekti. Bunu 7-8 yıl gibi oldukça kısa bir sürede büyük ölçüde başardılar da... Hayvancılıktan, sera yatırımlarına kadar ülkede neredeyse tarımın en stratejik alanlarında yeni yatırımların önü açıldı.

Doğalgaz zengini Rusya'nın toplam modern sera alanı 2016'dan bu yana 1,5 kattan fazla artarak 2021 itibarıyla 32 bin dekara ulaştı. Buna paralel olarak da örtü altı sebze üretimi son 6 yılda yüzde 80'den fazla arttı.

2024 yılına kadar sebze ve meyve ürünlerinde kendi kendine yeterliliği pekiştirerek ihracat çitasını yükselten Rusya, 1,4 milyon tonu aşan seralardaki sebze üretiminin 2025 yılına kadar en az 1,6 milyon ton olmasını hedefliyor.

Stratejik gördüğü meyve türlerinde de 2025 yılına kadar üretimi iki katına çıkarmayı hedefleyen Rusya, 2027 yılına kadar süt ve süt ürünleri üretimini de ikiye katlamayı amaçlıyor.

HEDEFE ADIM ADIM YAKLAŞILDI

Rusya, verdiği teşvikler neticesinde kendi üreticisine tarımsal yatırımların önünü açarken, izlediği akıllı ithalat politikasıyla da Rus çiftçisini korudu ve rekabetçi bir yapıya kavuşturdu. Geçtiğimiz yıllarda farklı gerekçelerle Türkiye'den domates başta olmak üzere yaş sebze ve meyve ithalatının zaman zaman durdurulmasının ve kota uygulamalarının ardında yatan gerekçelerden bir tanesi de buydu.

2015 yılında dönemin Rusya Tarım Bakanı Alexander Tkachyov, "Önümüzdeki 10 yıl içinde yerli ürünler rafları dolduracak. Rusya'nın 10 yıl sonra tarım ithalatına ihtiyacı kalmayacak" şeklindeki sözlerini pek çoğumuz hafife almış olabiliriz.

Ama son iki yılın verileri bize, ortaya konan hedeflere emin adımlarla yaklaşıldığını gösteriyor.

Rusya, 2020 yılında 29.7 milyar dolarlık tarımsal ithalatına karşılık 30,5 milyar dolarlık rekor bir tarımsal ihracata imza atarak Sovyetler Birliği'nin dağılmasından bu yana ilk kez tarım ürünlerinde net ihracatçı konuma yükseldi.

Rusya'nın şu anki Tarım Bakanı Dmitry Patrushev de dünden bugüne geline nokta şu sözlerle özetliyor: "1990'larda Rusya tahıl ürünleri ithal ediyordu ama günümüzde bunlar temel ihracat pozisyonunda yer alıyor. Rusya, 2020 itibarıyla Gıda Güvenliği Doktrininin kilit hedeflerine ulaştı. Devletin desteği ve çiftçinin başarısı, üretimi ve

ihracatı artırmamızı sağlıyor. İhracattaki potansiyel artış ise tarım sektörünün sürdürülebilir büyümesinin kanıtıdır.”

İTHALATÇI KONUMDAN İHRACATÇI KONUMA

Geçtiğimiz hafta 2021 verilerini açıklayan Rusya Tarım Bakanlığı, tarımsal ihracatın önceki yıla göre yüzde 18 artarak 36 milyar doları aştığını bildirdi.

Bu rakamları şöyle okumak da mümkün...

Rusya'nın tarım ürünleri ithalatı son 8 yılda yüzde 33 azalarak 43.3 milyardan 29 milyar dolar seviyelerine geriledi.

Aynı dönemde tarım ürünleri ihracatı ise yüzde 114 artarak 16.8 milyardan 36 milyar doların üzerine çıktı.

1990'larda tahıl ürünleri ithal eder konumdaki Rusya, bugün yıllık 85 milyon ton üretimiyle dünyanın buğday deposu olarak niteleniyor. 2020/21 sezonunda 38,5 milyon ton buğday ihracatı gerçekleştiren ülke, dünyanın en büyük buğday ihracatçısı konumunda. Aynı zamanda arpa, mısır ve pirinç gibi ürünlerin üretiminde de söz sahibi olan Rusya, 2021'de tahıl ihracatını yüzde 10 artırarak 11.1 milyar dolara yükseltti.

Ayçiçek, soya, kanola gibi ürünlerin üretiminde de iddialı olan Rusya, bitkisel yağ hammaddesi ve ürünleri ihracatını ise yüzde 48 artırarak 7 milyar doların üzerine çıkardı. İşlenmiş gıda ürünleri ihracatı ise yüzde 13 artarak 4,6 milyar doların üzerine çıktı.

Yakın bir zamana kadar et ve süt ürünlerinde ithalatçı konumdaki ülke, son yıllardaki doğru yatırım hamleleri ve destekleme politikalarıyla üretimi artırdı. Geçen yıl et ve süt ürünleri ihracatı yüzde 30 yükselerek 1,5 milyar dolara çıktı.

Şimdi Rusya, önümüzdeki yıllardaki tarımsal ihracat dağılımını yeniden şekillendirme hazırlığında.

RUSYA'NIN 2030 HEDEFİ VE TÜRKİYE'NİN KONUMU

Putin yönetimi, Rusya'nın yeni dönemde salt tarım hammaddeleri ihraç eden bir ülke olarak kalmasını istemiyor. Zaten, 2030 yılı stratejik plan kapsamında “Ulusal İş Birliği ve İhracat” adlı programda söz konusu vizyon ortaya konmuştu. Hedef, ihracatta hammadde dışı katma değeri yüksek malların payını artırmak.

Artık sadece ekmeklik veya makarnalık buğday ihraç eden ülke konumundan çıkmak isteyen Rusya, katma değeri kendi üreticisi ve sanayicisine bırakacak şekilde un, makarna, bulgur, irmik ve bisküvi gibi mamul ürün ihracatına yönelik politika geliştiriyor.

Aynı şekilde yağlı tohumlar sektörü açısından sadece ham yağ ve işlenmemiş tohum ihracatı yapmak yerine katma değeri kendi topraklarında yaratarak bitkisel yağ ihraç etmek istiyor. Bu alanda know-how ithalatı yaparak yakın gelecekte fabrika yatırımlarını hayata geçirmeye hazırlanıyor. Hatta Türkiye'deki bazı un ve bitkisel yağ sanayicileri de yatırım teşviklerinden yararlanarak Rusya'da bu alanda yatırıma yönelik araştırmalar ve fizibilite çalışmaları yapıyor.

HEDEF KATMA DEĞERLİ İHRACAT

Rusya artık yeni dönemde uluslararası tahıl piyasasında kartları yeniden karıyor.

Dünyada şuan yaklaşık 50 bin civarında un fabrikası olduğu tahmin ediliyor. Türkiye'de de yaklaşık 560 aktif un fabrikası var.

Ama burada fabrika yatırımlarının bulunduğu ülkeler kadar o fabrikalarda mamule dönüştürülen ana hammaddenin tedarik edildiği ülkeler de iyi analiz edilmeli. Zira bu fabrikaların ana hammaddesini kimler üretiyorsa artık oyunun kurallarını da onlar belirler hale geliyor.

Türkiye, hem iç piyasa ihtiyacı hem de dâhilde işleme rejimi kapsamında 2021 yılında değeri 2,5 milyar doları bulan yaklaşık 8,1 milyon ton ekmeklik ve makarnalık buğday ithalatı gerçekleştirdi. Toplam buğday ithalatının yaklaşık yüzde 65'i Rusya'dan tedarik edildi. Aynı dönemde bunun karşılığında da 1,1 milyar dolarlık un ihracatı, 766 milyon doları bulan makarna ihracatı ve 120 milyon dolar değerinde bulgur ihracatı gerçekleştirdi.

Rusya, artık Türkiye'nin ithal edip işleyerek mamul şeklinde ihraç ettiği bu ham maddeyi kendi topraklarında katma değerli hale getirip kendisi ihraç etmek istiyor.

Dolayısıyla, yeni dönemde Türkiye'nin un ve makarna üretiminde hammadde tedariki ve ihracatında dengelerin değişeceği aşikâr.

Bir başka deyişle, Türkiye'nin un ihracatında dünya birincisi, makarna ihracatında ise dünya ikincisi olarak oturduğu koltuğa artık Rusya da gözünü dikmiş durumda ve işin özü "bana da yer açın" diyor.

13.6 MİLYON HEKTAR TARIMA KAZANDIRILACAK

Rusya Tahıl İhracatçıları Birliği Başkanı Eduard Zernin, geçen yılın ortalarında Türkiye'deki un sanayicilerine Rusya'ya yatırım çağrısı yapmıştı.

Ama Zernin'in çağrısı kadar satır aralarındaki şu uyarıları da dikkate değer nitelikte: "Rusya'nın dünya piyasalarındaki rolü daha da artacak. Bunda hem izlenen politika hem de küresel iklim değişikliği etkili olacak. İklim değişikliği, Rusya'nın güneyindeki tarım bölgelerini olumsuz etkilese de merkezi bölgeler ve Volga civarındaki bölgeler ile Urallar ve Sibirya'da daha büyük bir alanda tarım yapmak için elverişli şartlar sağlayacak. Ayrıca, Tarım Bakanlığı, 13.6 milyon hektarlık arazinin tarıma kazandırılmasını planlıyor. Türk değirmencilere, Rusya'ya yatırım yapma fırsatlarını dikkatli bir şekilde araştırmalarını tavsiye ediyorum. İleride, rekabet gücünü kaybetmemeleri adına bu çok önemli olabilir."

RUS TAHILININ KALİTESİ TÜRK PROFESÖRE EMANET

Rusya, ürettiği tahılın kalitesinin artırılması için de çalışmalara hız vermiş durumda. Ve bu alandaki projelere başkanlık etmesi için uluslararası alanda saygın bir bilim insanı olan Prof. Dr. Hamit Köksel ile çalışma yapmak üzere önceki yıl sıkışıldı.

Köksel, Omsk Devlet Tarım Üniversitesi çatısı **altında** 1.3 milyon dolar bütçe ile kurulan laboratuvara başkanlık ederek ekibiyle birlikte bu alanda bilimsel çalışmalar yapıyor.

İstinye Üniversitesi (İSÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hamit Köksel, Rusya'nın buğdayı daha kaliteli ürünlere dönüştürerek ihracatını artırmayı planladığını söylüyor. Prof. Dr. Köksel, bu durumu Rusya'nın yeni dönemdeki devlet politikası olarak yorumluyor.

TÜRKİYE'NİN YAŞ MEYVE SEBZE İHRACATINDA RUS ETKİSİ

Rus medyasına demeç veren Ulusal Meyve ve Sebze Üreticileri Birliği Direktörü Mikhail Gluszkow'a göre, Rusya'nın domates üretiminde yakaladığı artış trendi ithalatına da yüzde 10-15'lik düşüş olarak yansıyor. Gluszkow, "Gelecekte iç pazar doygun hale geldikçe ihracat da gelişecektir" diyor.

Rusya'nın tarımda izlediği politikaların çıktılarını Türkiye'yi yakından ilgilendiriyor.

En basitinden toplam domates ihracatımızın yaklaşık yarısını Rusya'ya gerçekleştiriyoruz.

Türkiye'nin 2021 yılında 3 milyar 82 milyon dolara ulaşan yaş meyve ve sebze ihracatında 1 milyar 13 milyon dolarlık pay ile Rusya'nın ilk sırada yer aldığını da bir

kenara not edelim. Bir başka deyişle, Türkiye'nin toplam yaş meyve ve sebze ihracatının üçte biri Rusya'ya gerçekleşiyor. Dolayısıyla başta domates, salatalık, biber, patlıcan, çilek gibi ihraç ettiğimiz pek çok kalemde Rusya yakın zamanda kendi kendine yetecek pozisyona gelecek. O yüzden Türkiye'nin ihracat pazarında çeşitliliğe önümüzdeki dönemde daha fazla ihtiyacı olacak.

PUTİN'İN TARIM VE GIDAYA BAKIŞI

Sovyetler Birliği'nin ilk yıllarından beri stratejik öneme sahip olan tarım sektörünün güçlendirilmesi, Rusya Devlet Başkan Vladimir Putin'in de son yıllarda temel ekonomik hedeflerinden biri haline geldi.

Putin, ekonomik kalkınma hedefleri doğrultusunda önümüzdeki iki yıl içinde Rusya'nın tarımsal ihracatını 45 milyar dolar seviyelerine çıkarmayı hedefliyor.

Bu hedef doğrultusunda izlenen politikanın çıktıları, Türkiye gibi Rusya ile tarım ve gıda dış ticaretinde çok yakın ilişkisi olan ülkelerdeki dengeleri ve ezberleri bozacak gibi görünüyor.

O yüzden, Türkiye gibi ülkelerin hem Rusya'nın değişen oyun planına hem de küresel gıda ticaretindeki yeni dinamiklere göre yeni bir yol haritası çizmesi gerekebilir.

Özetle, Rusya, izlediği strateji neticesinde küresel gıda tedarikinde yükselen bir süper güç haline dönüşüyor. Üretim alanı ve ürün çeşitliliğini artıran Rusya, 2021'de kritik ülkelere 39 yeni tarım ataşesi atadı.

Bu bile başlı başına Kremlin'in önümüzdeki döneme dair tarım ve gıda vizyonuna ilişkin önemli bir ipucu ya da sinyal niteliğinde.

KDV indiriminin şubat enflasyonuna etkisi yalnızca 0.71 puan!

Alaattin AKTAŞ

14 Şubat 2022 Pazartesi

✓ **Gıdadaki KDV indirimiyle fiyatların hızla gerileyeceğini, hele hele şubat enflasyonunun negatif çıkacağını bekleyenlere kötü bir haberimiz var.**

✓ **KDV indiriminin TÜFE'ye etkisi yalnızca 0.71 puan. Eğer şubatta diğer mal ve hizmetlerin fiyatı sabit kalırsa bu indirim sayesinde TÜFE yüzde 0.71 gerileyecek, hepsi bu!**

Temel gıda maddelerinde KDV'nin yüzde 8'den yüzde 1'e çekilmesi hiç kuşku yok ki geniş halk kitlelerine biraz olsun nefes aldırarak olumlu bir adımdır. Üstelik bu adımın atılmasında çok geç bile kalınmıştır. Daha da ötesi böyle bir düzenlemeye gerek duyulmuş olması yanlıştır. Zaten temel gıda maddelerinden yıllar yılı yüzde 8 KDV alınması doğru değildi. Geç de olsa bu yanlıştan dönülmüş oldu.

Ama bakıyoruz temel gıda maddelerinde KDV yüzde 8'den yüzde 1'e çekildi diye enflasyonla mücadelede büyük bir kazanım elde edilmiş ya da edilecekmiş gibi bir hava estiriliyor.

Oturup biraz hesap yapmadan kendini bu havaya kaptıranlar fena yanılır, bizden söylemesi...

ETKİ BİR PUANI BİLE BULMAYACAK

Gıdadaki KDV indirimi şubat ve mart ayı TÜFE değişimine etki edecek, sonraki aylarda bu etki sıfıra inecek. Önce bu gerçeği görmek gerek.

İndirimin şubat ve mart aylarındaki etkisini hesaplarken temel bir varsayımımız var.

Bu indirimin tüm ürünlerde tam anlamıyla uygulanacağı varsayımı... Hiç kuşkunuz olmasın indirimi türlü bahanelerle tam yapmayacak ve kısmen uygulayacak olanlar

çıkacaktır. Ama biz indirimin eksiksiz uygulanacağı varsayımıyla hesaplama yaptık.

İşte bu varsayımlara dayalı hesaplamamız, gıdadaki KDV indiriminin şubat ve mart aylarındaki TÜFE değişimini 1'er puan bile etkilemeyeceğini ortaya koydu.

GIDADAKİ DÜŞÜŞ YÜZDE 3'Ü AŞACAK

Gelin önce KDV indirimi gıda maddelerinin fiyatını nasıl etkileyecek, ona bakalım:

- TÜFE'de bu yıl gıda grubunun ağırlığı yüzde 25.32 düzeyinde. Ancak KDV indirimi gıda grubunun tümünü etkilemiyor. Bir kere yüzde 2.54 ağırlığa sahip ekmek başta olmak üzere bazı gıda maddelerinde KDV zaten yüzde 1, dolayısıyla bunlar için indirim söz konusu değil. Alkolsüz içecekler gibi gıda maddelerinde de KDV yüzde 8'de kalıyor. Bunlar dikkate alınmadığında TÜFE'de vergi indiriminden yararlanan gıda maddelerinin ağırlığı yüzde 21.90'a iniyor.

KDV indirimi gıdayı nasıl etkileyecek? (Pay-yüzde)

	İlk yarı	İkinci yarı	Toplam	Ortalama	Değ.(%)
Ocak	21,90	21,90	43,80	21,90	
Şubat	21,90	20,48	42,38	21,19	-3,25
Mart	20,48	20,48	40,96	20,48	-3,34

- Şubat ayının ilk yarısında 21.90 olan ağırlık ya da fiyat, verginin yüzde 8'den yüzde 1'e çekilmesiyle yüzde 6.48 oranında (yuvarlayıp yüzde 6.50 diyelim) azalarak ikinci yarı için 20.48'e indi. Bu durumda KDV indirimine konu gıda maddelerinin ağırlığı şubat ayı ortalamasında 21.19 oldu. (KDV'deki indirimin oranının nasıl yüzde 6.48 olduğunu merak edenler için şu örneği verelim. 100 liralık bir mal yüzde 8 KDV ile 108 liraya satılırken, artık yüzde 1 KDV ile 101 liraya satılacak. 108'den 101'e inişin oranı da yüzde 6.48'dir.)

- Mart ayındaki fiyat, şubatin ikinci yarısında oluşan 20.48 düzeyinde devam edecek ve ay ortalaması da 20.48 olacak.

- Gıda maddelerinin şubat ayı ortalamasında 21.19 olan fiyatı, ocaktaki 21.90'a göre yüzde 3.25; mart ayında 20.48 olan fiyat da şubattaki 21.19'a göre yüzde 3.34 gerileyecek.

TÜFE'NİN GENELİNE ETKİ ÇOK DAHA SINIRLI

Gelin şimdi de toplam TÜFE'ye etki ne olacak, ona bakalım:

- Şimdi ocak ayına gidelim. KDV indiriminden yararlanan ürünlerin ağırlığı (ya da fiyatı) 21.90 düzeyinde. Yani TÜFE'nin kalan kısmı 78.10'luk bir ağırlığa sahip. 78.10'un hiç değişmediğini varsayıyoruz. Ne fiyat artışı var, ne ucuzlama, bu düzey sabit.

- Şubata geldik; ocak ayında 21.90 olan KDV indirimine konu gıdanın payı, şubatta 21.19'a geriledi. 21.19 ile sabit varsaydığımız 78.10'u topluyoruz; bulduğumuz değer 99.29.

KDV indirimi TÜFE'ye nasıl yansıyacak? (Pay-yüzde)

	Gıda	Diğer	Toplam	Değ.(%)
Ocak	21,90	78,10	100,00	
Şubat	21,19	78,10	99,29	-0,71
Mart	20,48	78,10	98,58	-0,72

- TÜFE ocak ayında 100 düzeyindeydi. Şubatta inilen düzey ise 99.29. Yani gıdadaki KDV indiriminden şubat ayı TÜFE oranına yansıma yalnızca 0.71 puan. (Bunu yüzde değişim olarak ifade etmek de yanlış olmaz.) Bir başka ifadeyle şubatta hiçbir mal ve hizmette fiyat değişimi olmazsa, gıdadaki bu KDV indiriminin etkisiyle TÜFE yüzde 0.71 düşecek.

- Hepsi bu! “KDV yüzde 7 düştü (düşüş yüzde 7 değil, 7 puan, ikisi çok farklı), bu sayede fiyatlar da yüzde 7 gerileyecek” beklentisine girmek güzel de, bu yapılırsa 3 Mart Perşembe günü şubat ayı oranları açıklandığında hayal kırıklığına uğramak kaçınılmaz olur.

- Mart ayındaki durumu da aktaralım. Gıdada martta 20.48 olan ortalama değerle diğer kalemlerin 78.10 olan ortalama değerini topladığımızda bulacağımız büyüklük 98.58. Bu da şubatla kıyaslandığında ortaya çıkacak gerilemenin yüzde 0.72 olduğunu gösteriyor.

- Yani gıdadaki KDV indirimi TÜFE'yi şubatta yüzde 0.71, martta yüzde 0.72 olmak üzere iki ay toplamında yüzde 1.42 kadar etkileyecek.

Abdulkadir Selvi

Liderler ne konuştu? 28 Şubat tarihi doğru mu?

14 Şubat 2022

Altı muhalefet liderinin çalışma yemeğinin perde arkası ortaya çıkmaya başladı. Toplantının başında Kılıçdaroğlu ev sahibi sıfatıyla bir açılış konuşması yapmış. Bir anlamda da toplantının çerçevesini çizmiş. Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem'e ilişkin başlıkların ele alınacağını ve bundan sonrasına ilişkin sürecin yol haritasının belirleneceğini ifade etmiş.

Millet İttifakı'nın yumuşak karnı Parlamenter Sistem'e dönüş değil. O konuda mutabakat var.

CUMHURBAŞKANI ADAYLIĞI KONUSU

Millet İttifakı'nın yumuşak karnı cumhurbaşkanı adaylığı. Bir çatlak yaşanacaksa o konuda yaşanacak. **Kılıçdaroğlu** bunu çok iyi biliyor. Kendi açısından da akıllı bir strateji yürütüyor. Cumhurbaşkanı adaylığını ortaya atıp kriz çıkarmak yerine önce 6 partinin ittifak kurmasını sağlıyor. Birkaç kaynaktan kontrol ettim, toplantıda cumhurbaşkanı adaylığı konusuna girilmemiş. Bu konuda çekinceleri olan **Davutoğlu** dahi açmamış.

Kılıçdaroğlu şartlar olgunlaştıktan sonra bu kez kendi cumhurbaşkanı adaylığını masaya sürecektir. **Ekrem İmamoğlu**'nun altından halıyı çekiyor. Çok akıllı gidiyor.

İKİNCİ AŞAMA

Bundan sonraki ikinci adım 28 Şubat'ta liderlerin ortak açıklaması olacak. Ama iş orada bitmeyecek. Yol haritasını belirlemek üzere bir heyet oluşturulacak. Bu heyet aynı zamanda seçime kadar yapılacak olan çalışmaları koordine edecek.

Tüm bunlar ne anlama geliyor? **Kılıçdaroğlu**, diplomaside kullandığımız güven artırıcı önlemleri siyasette uyguluyor.

LİDERLER AYDA BİR TOPLANACAK

Peki bu süreçte liderler ne yapacak? Ahlatlıbel Zirvesi'nde alınan kararlardan biri de bu. Bence en önemlisi.

Liderlerin her ay bir araya gelmesi kararı alınıyor. Seçim süreci yaklaştığında bu toplantılar sıklaştırılabilir ama bu süreçte her ay bir kez toplanma kararı alıyorlar. Süreci birlikte yönetmek için. Ayrıca muhalefet liderleri, iktidarın her an erken seçim kararı alabileceğini belirtip her ay bir araya gelinmesi fikrini destekliyorlar.

Bu toplantılar dönüşümlü olacak gibi. İlk toplantıya **Kılıçdaroğlu** ev sahipliği yaptı. 28 Şubat'taki ortak açıklamadan sonraki ikinci toplantıya **Meral Akşener**'in ev sahipliği yapması bekleniyor. Sırayla diğer liderler toplantıyı koordine edecekler.

YOL HARİTASI

Bu arada liderlerin altında yol haritasını belirlemek üzere bir heyet çalışma yapacak. Bu heyet; seçim yasası, siyasi partiler yasası, hukuk reformu gibi konularda bir heyeti oluşturacak. Ekonomiyle ilgili ayrı bir heyet kurulacak. Bu tür çalışmaları organize edecek.

ÜÇ İTTİFAK, TEK SEÇİM

Üç ittifak söz konusu. Cumhuriyet İttifakı, Millet İttifakı ve HDP'nin etrafında oluşacak üçüncü ittifak. Ama bu sizi yanıltmasın. Tek seçim olacak. O da **Erdoğan** gitsin mi gitmesin mi seçimi.

Altı muhalefet liderinin çalışma yemeğine davet edilmediği için, **“HDP'yi yok sayan, HDP'yle müzakere yürütmeyi planına koymayan bir anlayışın Türkiye'ye nasıl bir gelecek vaat ettiğini açıklaması gerekiyor”** diye açıklama yapan HDP Eş Genel Başkanı **Mithat Sancar**'ın tavrı da kafanızı karıştırmamasın. **Mithat Sancar**, HDP tabanının gazını almaya dönük bir çıkış yaptı.

HDP'DEN ORTAK CUMHURBAŞKANI ADAYLIĞI

Çünkü **Mithat Sancar** aynı konuşmasının **“ortak cumhurbaşkanı adayı”** fikrine açık olduklarını söylüyor. **“Cumhurbaşkanlığı seçimi için bütün muhalefet partileriyle diyalog ve müzakere istiyoruz. Eğer muhalefet partileri bizlerle geçiş sürecini, önümüzdeki dönemin temel ilkelerini, seçime kadar olan dönemdeki haksızlıkların ve tahribatların tamiri konusunu müzakere ederlerse ortak aday fikrine de açığız”** diyor. HDP Eş Genel Başkanı **Pervin Buldan**'ın da bu yönde konuşmaları var. **Buldan**, **“Tutum belgemizde ortaya koyduğumuz ilkeleri kabul edecek olan bir adayla tabii ki görüşür, müzakere ederiz”** demişti.

Zaten 2023 seçimlerinin püf noktası cumhurbaşkanlığı seçimi. Meclis'e girme konusunda HDP'nin de bir sorunu yok, CHP'nin de.

SANCAR'IN MESAJI NASIL DEĞERLENDİRİLDİ

Altı lider toplantıya girmeden önce **Mithat Sancar**'ın konuşmasından haberdarlar. O nedenle sürpriz karşılanmıyor. Hatta HDP'nin ortak cumhurbaşkanı adaylığı konusunda açık çek verdiği şeklinde değerlendiriliyor.

Zaten **Kılıçdaroğlu** da, “**HDP'yi yok saymıyoruz. HDP'yle de görüşüyoruz. İhtiyaç olduğunda yine görüşeceğiz. Onlar görüşlerini paylaşmak isterlerse bize gelebilirler, ihtiyaç olduğunda biz gideriz. Görüşlerimizi paylaşıyoruz. Kamuoyuyla da zaten paylaşıyoruz. Bir sorun yok**” dedi. Böylece karşılıklı olarak çiçek attılar.

Altı lider toplantı yaptı ya, orada bir de boş koltuk vardı. HDP'ye ayrılmış olan. O nedenle toplantıyı altı artı bir toplantısı olarak değerlendirmek gerek.

PLAN İŞLİYOR

Meral Akşener'in de önerdiği gibi HDP üçüncü ittifak olarak seçimlere girecek. Böylece dindar Kürt oylarının AK Parti'ye gitmesinin önünde bir baraj oluşturacak. Ama cumhurbaşkanı adayı çıkarmayıp Millet İttifakı'nın adayını destekleyecek. Çünkü küresel sistem **Erdoğan**'ın tasfiyesini istiyor. Patronları aynı. **Biden** ne demişti? **Erdoğan**'ı darbeye değil, demokratik yollardan tasfiye etmek için muhalefetle işbirliği yapmalıyız demişti. O plan işliyor.

28 ŞUBAT ÖZELLİKLE Mİ SEÇİLDİ

6 lider, Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem'e dönüşle ilgili mutabakat metnini 28 Şubat'ta açıklayacaklar. Demokrasi tarihimize kara leke gibi geçen tarihler vardır. 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül gibi. 28 Şubat da onlardan biridir.

Bu tarihi özellikle mi seçtiler bilmiyorum ama 28 Şubat günü Parlamenter Sistem'e dönüşle ilgili mutabakatı açıklamak ne kadar doğru bir karar?

28 Şubat'ta Parlamenter Sistem vardı. 28 Şubat'ta darbeci generallerin hesap sorduğu bir başbakan vardı. Şimdi ise darbeci generallerden hesap soran bir cumhurbaşkanı var.

28 Şubat tarihi seçilince 28 Şubat'ın mağduru olan **Meral Akşener** ne düşündü acaba? **Akşener**'in İçişleri Bakanı olduğu Refahyol hükümeti, 28 Şubat darbesiyle devrilmişti.

Erbakan'ın partisi olma iddiasındaki SP Genel Başkanı olan **Temel Karamollaoğlu** ne düşündü acaba?

Bence 28 Şubat tarihini yeniden değerlendirmelerinde yarar var. Çünkü ne yaparlarsa yapsınlar, 28 Şubat damgasını yerler.

ELEKTRİK İNDİRİMİ ÇARŞAMBA GÜNÜ

14.02.2022

BİR süre önce yazdığımız KDV indirimi Cumhurbaşkanı **Erdoğan** tarafından açıklandı. Gıdada KDV oranı yüzde 1'e indirildi. Bu arada gübre fiyatlarındaki yüzde 30 indirim hak ettiği kadar tartışılmadı ama çok önemli. Şimdi sırada elektrik faturalarındaki indirim var. Ticari işletmeler ile cemevi, dernek ve vakıfların faturalarındaki düzenleme çarşamba günü yapılacak Kabine Toplantısı'ndan sonra Cumhurbaşkanı **Erdoğan** tarafından açıklanacak.

İbrahim Kahveci

Yeni ufuk arayışı

80'li yıllar...(1981-91 arası) (Ortalama) 15+ yaş nüfus 30.335 bin kişi. Bunun 17.051 bini bir işte çalışmak için işgücü piyasasında (işgücüne katılım oranı %56,2).

Bugün (2021) 15+ nüfus 63.703 bin kişi ama bunun sadece 32.732 bini çalışmak istiyor (%51,4)

Yıllar geçmiş ama işgücüne katılım %56,2'den %51,4'e düşmüş. Oysa tam tersi olarak daha çok insan çalışmak ve üretime katkı sunmak durumunda olmalıydı.

Özal sonrası ülkemiz ilerleyeceğine geri gitmiş oldu.

Eğer sadece 80'li yıllarda olduğu gibi çalışmak isteyenler aynı oranda olsaydı bugün işgücü piyasası 35.801 bin kişi olacaktı. Aradaki fark olan 3 milyon 069 bin kişi ya çalışmak istemiyor veya iş bulma umudunu kaybetmiş oldu.

Bu sayılar neden önemli?

2021 yılında ortalama işsiz sayısı 3 milyon 927 bin olarak açıklandı. Ama eğer 80'li yıllarda olduğu gibi toplumda çalışma umudu olsaydı 3 milyon 69 bin kişi daha iş arayacaktı.

Bu durumda işsiz sayısı 3 milyon 927 bin yerine 6 milyon 996 bin çıkacaktı. Ve işsizlik oranı da %12,0 yerine %19,5 olarak açıklanacaktı.

Özal dönemi ile Erdoğan döneminin en önemli farkı burada yatıyor: **Toplumun çalışma umudu yok edildi.** (Burada karanlık 90'lı yılları da unutmamak lazım)

***

Bir de çalışan sayısına bakalım: 80'lerde millet çalışmak istemiş ama ne kadarı iş bulmuş?

15+ yaş nüfusun (30.335 bin kişi) yüzde 51,53'ü iş bulmuş (çalışan sayısı 15.633 bin kişi). Ve böylece işsizlik oranı da %8,32'de kalmış.

Özetle söyleyelim: **80’li yıllara göre bugün %19,5 olan işsizlik Özal döneminde %8,3’de tutulmuş.**

İTHALATÇILIK MI?

1975-81 arası 7 yılda toplam 14 milyar 839 milyon dolar cari açık vermişiz. 1982-91 arası 10 yılda ise toplam cari açığımız 7 milyar 439 milyon dolar. Özal öncesi yıllık 2,1 milyar dolar cari açık, Özal döneminde **yılda 744 milyon dolara geriliyor.**

Bu gerilemede özellikle turizm ve yurtdışı müteahhitlik çok önemli rol oynuyor. Mesela 1975-81 döneminde dış ticaret açığı 22,9 milyar dolar ama hizmet geliri sadece 5,1 milyar dolarda kalıyor. Oysa 1982-91 arasında dış ticaret açığı 40,5 milyar dolarken, hizmet gelirimiz 45,6 milyar dolara yükseliyor.

Bu arada muz bile ithal ediyoruz denilerek ithalatçı damgası vurulan Özal döneminde; yıllık ithalat 1,35 kat artarken, yıllık ihracat 2,82 katlık artış gösteriyor.

Özal bir değişim liderliği göstererek; Türkiye’yi dünyaya açan lider oluyor.

Bugün Erdoğan ile Özal’ın arasındaki en büyük farklardan biri de bu noktadır. Dünya’ya açılan Türkiye yerine Erdoğan ile son yıllarda dışa kapanan bir Türkiye oluşmaya başlamıştır. Özellikle ‘dış güçler’ söylemi ile kendi tabanını zihnen dışa kapatmış bir parti ülke yönetimindedir.

***

Ya AK Parti dönemi? (2003-2021* Ocak-Kasım)

19 yılda toplam 585,4 milyar dolar cari açık (Yılda 30,8 milyar\$)

Toplam 865,5 milyar dolar dış ticaret açığı (Yılda 45,6 milyar \$)

Ve böylece yılda 31,5 milyar dolar yabancı sermaye bağımlılığı...

AK Parti dönemi yabancı sermaye ile ayakta duran, yabancılara yolladığı para ile iktidarı sürdüren bir yönetim olmuştur.

Ama söylem ‘bize saldıran dış güçler’!

VERGİ YÜKÜ

1991 yılında Merkezi yönetim ve mahalli idarelerin halkın sırtındaki toplam gelir yükü GSYH’nın yüzde 12,6’sına geldiği görülüyor. Buna sosyal güvenlik sistemini de eklediğinizde toplam kamu yükünün GSYH’nın %15,9’a çıktığını görüyoruz.

Bu kamu yükü 2016 yılında yüzde 42’lere çıkmış ama GSYH kağıt üzerinde revize edildiğinden şimdi yüzde 32,44’e düşmüş gözüküyor. Ama ödediğimiz paradaki artış

reel olurken, GSYH sanal artırılmıştır.

1981-91 arasında vergi yükü GSYH'nın yüzde 10 seviyesinde gerçekleşirken, kamu yatırım oranı vergi gelirlerinin yüzde 25'ine dayanmaktadır.

Özal dönemi kamu yönetim özeti:

Az vergi-çok yatırım

Oysa AK Parti dönemi tam tersidir.

Vergi yükü artık (2016 öncesi GSYH üzerinden) yüzde 30 sınırına dayanırken, kamu yatırım oranı bir türlü çift haneye çıkamamıştır. Hatta son krizlerle beraber kamu yatırım oranı hızla gerilemiştir.

Erdoğan dönemi kamu yatırım özeti;

Çok vergi-az yatırım **olarak özetlenir.**

Gelelim tek olumlu farka: Enflasyon...

80'li yıllar yüksek enflasyonla geçerken, AK Parti dönemi düşük enflasyonla geçmiştir. Bu fark ise yabancı sermaye sayesinde başarılmış bir sanal zenginlikten başka bir şey değildir.

YENİ UFUKLAR...

Önceki gün 6 parti lideri bir araya geldi. Yeni dönemin yönetimi hakkında topluma bir ışık vermek durumundalar.

Karanlık 90'lı yıllara mı geri döneceğiz; yoksa sadece yanlışları düzelterek mi yola devam edeceğiz?

Bugün söylemlere ve partilerin eylem planlarına baktığımızda genel noktanın son yıllarda yapılan yanlışlardan dönüşten başka bir şey içermediğini görebiliyoruz.

Oysa Türkiye'ye yeni bir ufuk gerekiyor.

Bu ülke hızla yaşılanıyor. Yaş ortalamamız artık 33,1'e geldi. Yaşlı nüfus oranımız yüzde 10'u bulmak üzere. Son 2 yıldır 0-14 yaş grubu artmadığı gibi azalmaya bile başlamıştır.

Vaktimiz yok.

Ülkemize yeni ufuklar yeni kalkınma planları gerekiyor.

Prof. Dr. Asaf Savaş Akat bu konuda şu söylemi belirtiyor: “Artık cari açığa-düşük enflasyonlu ve yüksek istihdamlı bir kalkınma planı yazılmak zorunda”.

Net olarak ifade edeyim: Önümüzdeki 10-20 yılı çift hane civarlarında ve büyük değişim içeren bir kalkınma hamlesi ile geçirmek zorundayız. Aksi halde YAŞLI-FAKİR bir ülke olarak kalacağız.

***

Bugün ülkenin bir kalkınma hamlesini bırakın, bir gerileme içinde olduğunu....Hatta YAPISAL ÇÖKÜŞ yaşadığını uzmanlar net olarak görüyor. Mevcut yönetim anlayışı devam ettiğinde ilerleyen yıllarda bugün yaşadığımız ekonomik buhranı bile aratacak karanlık günlerin geleceğini de biliyoruz.

Bunu şu şekilde özetliyorum: Ülkemiz son 2 yıldır Arjantin olmuştur; bu anlayışı değiştirmesek sonraki aşamamız Venezuela olacaktır.

Acaba ülke yönetimine aday **hangi parti** ülkemizi bu yanıltan kurtarmanın dışında **asıl hedef olarak yeni bir Türkiye ufkuna çizmektedir?**

Çalışan sayısını 45-50 milyona çıkartacak;

Kişi başına geliri dengeli bölerek 30-35 bin dolara artıracak;

Çalışmayı ve kazanmayı sağlayacak bir model kim oluşturacaktır?

80’lerdeki yeni açılım ufkuna kim aday olacaktır?

Oğuz Demir

Yeni bakanlık kurulmalı

Hazine ve Maliye Bakanı Nurettin Nebati Cumartesi günü ekonomide planladıkları **adı yeni** ama **kendisi eski** bazı uygulamalardan bahsetti. Başından sonuna kadar Bakan Bey'i dinledim. Önce bu adı yeni kendisi eski uygulamaları şöyle özetleyeyim.

Birincisi **60 milyar TL'lik kredi paketi**. İhracat, yatırım ve işletme sermayesi için işletmelere Hazine kefaletiyle düşük faizli ve belirli bir süre taksit ödemesi olmayan krediler verileceği duyuruldu.

Sayın Bakan **KGF destekli kredi paketinin bittikçe yeniden büyütülebileceğini** söylerken siz yeter ki üretin dedi. Ben de piyasadan biriyim, sorunları iyi biliyorum ve çözümlerini de biliyorum mealinde eklemeler yaptı.

İkincisi **yastık altında duran altınların** sisteme kazandırılmasına yönelik bir dizi adımlar. Bankaların kuyumculuk yapmasından tutun da altının değerindeki değişime endeksli hesaplar açılabilmesine yönelik uygulamalar yine gündeme gelmiş oldu.

Bakan Nebati konuşmasına devam ederken **iş dünyasının, tasarruf sahibinin derdine yönelik adımların ardından acaba vatandaşın sıkıntısına yönelik ne söyleyecek** düşüncesiyle izlemeye devam ettim.

Tam da bu noktada sayın bakan konuyu enflasyona getirdi.

Üçüncü adımın enflasyonla mücadele için **“mobil uygulama”** kullanılması ve bununla birlikte fahiş fiyatlarla mücadele için **“enflasyonla mücadele timi”** kurulması olduğunu açıkladı.

Programın bu kısmını geri alıp tekrar dinledim.

Yanlış mı duymuştum?

Yok yok bayağı doğru duymuştum.

Hükümete göre de **enflasyon canavarı** gerçekten geri gelmişti ve sanıyorum bunun gerçekten bir canavar olduğu **düşünülmektedir** kuruluyordu. Ayrıca adımlar bununla da sınırlı değildi. Devletimiz **bize ihtiyaç duyduğumuz bir ürünü en uygun fiyatla en yakınımızda sunan marketin** bilgisine erişebileceğimiz bir mobil uygulama sunuyordu.

Derin derin düşünürken bu kez de elektrik meselesine ilişkin bir şey söyler mi diye yeniden televizyona döndüm.

Orada da bilindik şeyler vardı. “Dünyada enerji fiyatları çok arttı, bütçeden vatandaşımızın üzerine düşen yükün azalması için destek veriyoruz!” dedi. Hatta bana sorarsanız **tam kasti bu olmasa da reel olarak fiyat artışlarını sınırlı yansıttık derken önümüzdeki dönemde elektrik ve doğalgaza yeni zamlar gelebileceğinin** de üstü kapalı mesajını da verdi.

Sayın Bakanın özellikle KGF ve yastık altı altın ile ilgili somut uygulamaları salondaki iş dünyası temsilcilerine anlatırken heyecanı **hem gözlerine ve hem de sözlerine** yansdı. Bakan ekonomideki kaynakları arttırıp ucuz finansmanla üretimin, ihracatın artmasının kendisi için çok önemli olduğunun defalarca altını çizdi konuşmasında. Alkış aldı, mutlu oldu!

Ancak iş 85 milyonun enflasyon ve enerji fiyatları ile ilgili beklentilerine gelince açıklanan paket pek de tatmin edici değildi. Düşük zam yaptık, mobil uygulama ve enflasyon timleri ile fahiş fiyat mücadelesi ile sınırlı kaldı.

Bakan konuşurken **Türkiye’de sadece iş dünyası ve tasarruf sahipleri dışında kalan ve artan ekonomik sorunlardan her geçen gün daha fazla etkilenen 85 milyonun da sorunlarına** somut çözümler üreten bir yeni bakanlık gerekiyor düşüncesi belirdi aklımda.

Öyle ya...

Adını mesela **Yoksulluk ve Dar Gelirliler Ekonomisi Bakanlığı** koyabiliriz.

Ben tam aklımdan bu fikri geçirirken söz Cumhurbaşkanı Erdoğan’a verildi. O da gıda ürünlerinde KDV’nin %8’den %1’e indirildiğini açıkladı. Ve bir bu kadarlık bir indirimin de iş dünyasından yapılmasını istedi.

Bu indirim şu aşamada fiyatlara yansır mı, ne kadar yansır orasını hep birlikte göreceğiz.

Ama ertesi gün konuştuğum vatandaşlar, pazarcılar, emekliler yani biz sıradan vatandaşlara göre bu **KDV indiriminden çok daha fazlasına ihtiyacımız olduğu** net!

14.02.2022

Ve bir diğ er net konu da maalesef h  k  metin önceliğinin hala bu olmadığı.

Yoksa siz ardını arkasını düşünmeyin 60 milyar TL'lik KGF paketi ilk paket diye açıklama yapılırken, faturalardan, fiyatlardan beli bükülmüş milyonlara mobil uygulama ve enflasyon timi müjdesi verilmezdi.

O da yeni bakanlık kurulduktan sonra artık!

14 Şubat 2022, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Dünyanın ve Türkiye'nin gündemi değişiyor

Günlerdir Rusya'nın Ukrayna'ya saldıracağı ve büyük bir savaş çıkacağı beklentisi Amerika tarafından dünyaya pompalanmaktaydı. Bu ihtimal artık söz konusu değil. Amerika'nın yeteneksiz başkanı Biden, Putin ile 1 saati aşkın telefon görüşmesi yaptı ve şimdi dünyaya yeni bir endişe pompalanıyor.

ABD'NİN DERDİ UKRAYNA DEĞİL

Buna göre Rusya'nın asıl derdi Ukrayna değil Baltık. Eğer buna inanırsak Rusya Baltık da bir askeri harekâta başlayacak. **Ama akli başında olan herkes biliyor ki Rusya'nın derdi savaş ya da yeni topraklar değil. O da bütün dünya gibi ekonomik ve siyasal istikrarı Rus vatandaşlara sunmaya çalışıyor.**

KDV İNDİRİMİ ÖNEMLİ

Bu arada aynı sorunlar bizim de gündemimizde. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bizzat müdahale etmesi üzerine temel gıda maddelerindeki %8'lik KDV oranı %1'e indirildi. Bu içme suyundan şeker kadar her şeyi kapsayan bir ucuzluk. İnşallah neticeye ulaşır. Ankara'daki hükümet bunları yapmaya çalışırken CHP'li yerel yönetimler, mesela İstanbul belediyesi ekmeğe falan zam yapıyor.

BAE'YE KRİTİK ZİYARET

Cumhurbaşkanı Erdoğan ziyaret edeceği Birleşik Arap Emirlikleri'nde 12 tane anlaşma imzalayacak. Bu anlaşmalarda yatırımlar var ve Türk işadamlarının yurtdışındaki girişimlerinde Birleşik Arap Emirlikleri'nden gelecek destek var.

EKONOMİDE KÖTÜMSER DEĞİLİZ

Sonuçta bir mevsimi adeta yarılдық ancak soğuk bir hava hakim. Mesela bu

14.02.2022

mevsimde Antalya'da ilek üretimi fiyatları kış aylarına göre gayet uygundu. Ama Antalya'yı kapsayan soğuk hava yüzünden ilek fiyatları geçen yılın  katı. **Bu tür problemleri var Türkiye'nin. Ama yinede kötümser değiliz. Çünkü makro ekonomiye bakış açısı, dünyanın önemli gözlemcilerine göre olumlu işaretle taşıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan da 100. yıl hedefi olarak tek rakamlı enflasyon hedefini önümüze koydu. Demek ki bekleyeceğiz.**